

DE VLAAMSE MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Voorontwerp van decreet tot actualisering en opheffing van bepalingen uit de Codex Hoger Onderwijs
- Principiële goedkeuring

Samenvatting

Dit decreet heeft tot doel de rechtspositieregeling voor het personeel van de universiteiten en de hogescholen in de Codex Hoger Onderwijs te actualiseren en een aantal bepalingen uit dezelfde Codex op te heffen.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/INHOUDELIJK STRUCTUURELEMENT/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Onderwijs en Vorming

Beleidsveld: Hoger onderwijs

Beleidsmatige doelstelling:

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het voorontwerp van decreet werd principiële goedgekeurd op de zitting van de Vlaamse Regering van 31 maart 2023 (VR 2023 3103 DOC.0348/1, VR 2023 3103 DOC.0348/2BIS, VR 2023 3103 DOC.0348/3BIS) met het oog op de onderhandelingen met de sociale partners.

Het voorontwerp van decreet bevat hoofdzakelijk personeelsmaatregelen en hoeft desgevallend niet voor advies te worden voorgelegd aan de strategische adviesraden Vlor en SERV.

De onderhandelingen met de sociale partners hebben geleid tot protocol nr. 131 van 6 juli 2023 van het Vlaams Onderhandelingscomité voor het Hoger Onderwijs en het Universitair Ziekenhuis Gent.

C. OVERZICHT VAN DE WIJZIGINGEN

De onderhandelingen met de sociale partners hebben geleid tot de volgende aanpassingen:

- er zijn een aantal technische aanpassingen aan de tekst van het voorontwerp van decreet en de memorie van toelichting aangebracht;

- er is aan artikel 46 nog een technische aanpassing aangebracht naar aanleiding van de opmerking van een van de sociale partners in het protocol;
- de regeling over het aanvragen van een flexibele werkregeling is volledig herwerkt en in grote mate in overeenstemming gebracht met de regeling uit cao 162 van 27 september 2022 tot invoering van een recht om een flexibele werkregeling aan te vragen;
- er is een bepaling toegevoegd die stelt dat ook voor leden van het zelfstandig academisch personeel die daarnaast medische en paramedische activiteiten uitoefenen in een universitair ziekenhuis de minimumomvang van de opdracht als lid van het zelfstandig academisch personeel 5% van een voltijdse opdracht bedraagt in plaats van 10% van een voltijdse opdracht;
- er is een bepaling toegevoegd die in artikel V.55 van de codex hoger onderwijs de regels over de proefperiode van het administratief en technisch personeel van de universiteiten aanpast. Op die manier is deze regeling in overeenstemming met de regel uit artikel 8 van de richtlijn 2019/1152 van 20 juni 2019 betreffende transparante en voorspelbare arbeidsvoorwaarden;
- er is een artikel toegevoegd waardoor de regel dat personeelsleden die aanspraak kunnen maken op een rustpensioen niet meer ter beschikking kunnen gesteld worden niet van toepassing is op personeelsleden die gedeeltelijk ter beschikking gesteld zijn wegens ziekte of gebrekkigheid tijdens een verlof voor verminderde prestaties wegens ziekte;
- er is een aanpassing van het statuut van gastproffen aan de hogescholen opgenomen. Om verwarring met een gastprof aan een universiteit te vermijden wordt de benaming van het ambt van gastprof aan een hogeschool gewijzigd in “gastdocent”. Door de wijzigingen krijgen gastdocenten een beter statuut, vooral in het hoger kunstonderwijs maar ook daarbuiten;
- er is een gewijzigde evaluatieregeling uitgewerkt. In de nieuwe regeling ligt de nadruk op regelmatige informele opvolgingsgesprekken. Een formele evaluatie is alleen maar nodig nadat een personeelslid een remediëringstraject doorlopen heeft. De nieuwe evaluatieregeling geldt voor de benoemde personeelsleden van de universiteiten en de hogescholen en voor de tijdelijke personeelsleden van de hogescholen met een ambtsanciënniteit van ten minste 8 jaar. Alle personeelsleden, benoemd en tijdelijk, hebben het recht om eenmaal per jaar een opvolgingsgesprek aan te vragen;
- als gevolg van de erg negatieve reactie in het protocol van een van de sociale partners over de gewijzigde regeling met betrekking tot het jaarverslag, is beslist de betreffende artikels uit het decreet te halen. Dat betekent dat wat het jaarverslag betreft, de huidige regelgeving behouden blijft.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

De maatschappij is voortdurend in verandering. Daardoor veranderen ook de noden van de universiteiten en hogescholen en de inzichten in wat nodig is om een goed (personeels)beleid te kunnen voeren. Het is dan ook goed om af en toe de regelgeving door te lichten en na te gaan of een bepaalde regeling moet aangepast worden of zelfs kan opgeheven worden. Dat is exact wat er met dit decreet gebeurt.

Probleemstelling en omgevingsanalyse

Er worden regelmatig vanuit de universiteiten, hogescholen en vakbonden vragen gesteld om de regelgeving aan te passen. Meestal is dat naar aanleiding van geplande wijzigingen aan de regelgeving bij een genummerd onderwijsdecreet. Als er niet meteen op een vraag ingegaan wordt, komt die vaak bij een volgende gelegenheid terug op tafel. Ook vanuit de administratie wordt soms

de vraag gesteld of een bepaald artikel nog nodig of nuttig is voor de doelstelling waarvoor het initieel uitgewerkt werd.

Eind 2020 zijn er in de schoot van het Vlaams onderhandelingscomité hoger onderwijs een aantal werkgroepen opgericht om na te gaan hoe de rechtspositieregeling voor het hoger onderwijs kan geoptimaliseerd worden. Iedere werkgroep bestond uit een beperkt aantal leden vanuit de besturen van de universiteiten of hogescholen en de vakbonden. De werkgroepen maakten het mogelijk om los van de formele besprekingen in het Vlaams onderhandelingscomité voor het hoger onderwijs in een open sfeer voorstellen uit te werken voor een verbetering van de rechtspositieregeling. Een groot deel van de bepalingen in dit decreet vloeien rechtstreeks voort uit de besprekingen in de werkgroepen.

Het algemene doel van al deze maatregelen is de universiteiten en hogescholen meer mogelijkheden te bieden om een wendbaar en weerbaar (personeels)beleid te voeren.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

De artikelsgewijze toelichting werd opgenomen bij de bijhorende memorie van toelichting.

BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

De artikelen van het voorontwerp van decreet hebben geen budgettaire impact op de onderwijsbegroting.

De Inspectie van financiën heeft op 2 maart 2023 een gunstig advies gegeven waarbij wel voorbehoud wordt gemaakt bij de opheffing van de benoemingsgrens voor praktijkassistenten van de hogescholen. In reactie op deze opmerking is de benoemingsgrens terug in de codex hoger onderwijs opgenomen, maar – als gevolg van het opnemen van praktijkassistent als apart ambt – wel in een ander artikel.

Het begrotingsakkoord werd verleend op 27 maart 2023.

De inspectie van financiën gaf op 15 maart 2023 een gunstig advies bij een bijkomende fiche voor het voorontwerp van decreet met wijzigingsvoorstellen die betrekking hebben op de vereenvoudiging en modernisering van de jaarverslaggeving van de universiteiten en de hogescholen. Voor de bijkomende fiche is geen bijkomend begrotingsakkoord vereist. Er werd rekening gehouden met de opmerking van de inspectie van financiën over de formulering van artikel IV.83, §2, van de codex hoger onderwijs.

De inspectie van financiën gaf op 14 juni 2023 een gunstig advies bij een bundel met een aantal bijkomende fiches om aan het voorontwerp van decreet toe te voegen. Deze fiches hebben allemaal betrekking op de rechtspositieregeling. Voor deze bijkomende fiches is geen bijkomend begrotingsakkoord vereist. Er werd rekening gehouden met de technische opmerking van de inspectie van financiën bij een van de artikelen met betrekking tot de evaluatieregeling.

B. ESR-TOETS

De ESR-toets is niet van toepassing op dit voorontwerp van decreet.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorontwerp van decreet heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid in zake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de financiën van de lokale besturen, noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld, en de ontvangsten.

4. VERDER TRAJECT

Het voorontwerp van decreet zal, na principiële goedkeuring door de regering, voor advies voorgelegd worden aan de Raad van State.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande voorontwerp van decreet tot actualisering en opheffing van bepalingen uit de Codex Hoger Onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap en de bijhorende memorie van toelichting;
- 2° de Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand:
 - 2.1 te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State;

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS